

SÖKANDE

Communication Uppsala AB, 556628-2645

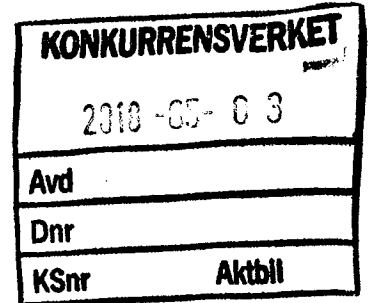
Ombud: Jonas Berggren
Communication Uppsala AB
Sylveniusgatan 4
754 50 Uppsala

MOTPART

Uppsala Vatten och Avfall AB, 556025-0051
Box 1444
751 44 Uppsala

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förordnar att upphandlingen ska göras om.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Uppsala Vatten och Avfall AB (Uppsala Vatten) genomför en upphandling av skrivare med dnr 2016-0086 (upphandlingen). Förvaltningsrätten i Uppsala har i dom den 19 oktober 2017 i mål nr 1988-17 förordnat att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse skett på så sätt att en ny prövning av anbudet genomförts utan beaktande av anbudet från Communication Uppsala AB (Communication). I tilldelningsbeslut den 17 november 2017 antogs anbudet från Ricoh Sverige AB (Ricoh).

Communication ansöker om överprövning och yrkar att Ricohs anbud ska förkastas. Till stöd för sin talan anför Communication i huvudsak följande.

Eftersom ingen anbudslämnare uppfyller ställda krav ska upphandlingen avbrytas. Ricoh har till sitt anbud bifogat ett SP-certifikat som inte är giltigt. Offererad produkt uppfyller inte kravet på ISO 11798:2000. Giltighetstiden på SP-certifikatet har löpt ut den 4 september 2017 och certifikatet har inte förnyats. Det ogiltiga certifikatet avser maskinen MP CW2200 och i antaget anbud har modellen MP CW2201SP offererats. Den modellen har inte heller något giltigt SP-certifikat vilket kontrollerats med SP Technical Research Institute of Sweden som utfärdar certifikaten. Ricoh innehar inte en giltig handling som styrker kravet på arkivbeständighet enligt ISO 11798:2000.

I p. 3 i anbudsformuläret finns ett krav på att samtliga modeller av skrivare ska klara av att skanna till e-post och mapp i filformaten TIFF, PNG, JPEG, PDF och PDF/A.

De maskinmodeller som Ricoh offererar uppfyller inte det ställda kravet eftersom ingen modell kan skanna i filformatet PNG. Detta framgår av specifikationerna på Ricohs offererade produkter.

Uppsala Vatten anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande.

Uppsala Vatten har genomfört upphandlingen och utvärderingen i enlighet med upphandlingslagstiftningen. Anbudet från Ricoh uppfyller samtliga ställda krav.

Av p. 3.1 i anbudsformuläret framgår att storformatsskrivare ska uppfylla krav enligt ISO 11798:2000. Det framgår också att anbudsgivaren som bevis för att kravet är uppfyllt ska kryssa i ”ja-rutan” för det aktuella kravet och bifoga certifikat eller leverantörsförsäkran.

Till anbudet har Ricoh bifogat ett certifikat avseende den arkivbeständighet hos det bläck som används i den offererade storformatsskrivaren. Anbudstidens utgång i upphandlingen var den 10 februari 2017. Det aktuella certifikatet i Ricohs anbud utfärdades den 29 juni 2016 och var giltigt till och med den 4 september 2017. Certifikatet var alltså giltigt vid tidpunkten för anbudstidens utgång. Av certifikatet framgår att bläcket är certifierat enligt ISO 11798:2000. I certifikatet anges bläcket som MP CW2200 och det bläcket används i den offererade storformatsskrivaren MP CW2201SP. Kravet avseende ISO 11798:2000 är därför uppfyllt.

Av p. 3 i anbudsformuläret framgår att samtliga modeller av skrivare ska uppfylla krav avseende skanning till e-post och utdelad mapp på nätverket i formaten TIFF, PNG, JPEG, PDF och PDF/A1. För att visa att kravet uppfylls ska anbudsgivaren kryssa i ”ja-rutan” i anbudsformuläret. Inga ytterligare bevis för att kravet uppfylls behöver bifogas anbudet.

Ricohs anbud uppfyller kravet eftersom Ricoh kryssat i ”ja-rutan”. Det finns inga uppgifter i anbudet som tyder på att kravet inte uppfylls. De bilagor som Communication hänvisar till kan inte anses bevisa att anbudet från Ricoh inte uppfyller det aktuella kravet, även om samtliga filformat inte listas i bilagorna.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, ÄLOU, upphävdes i samband med att lagen (2016:1145) om offentlig upphandling trädde i kraft den 1 januari 2017. Enligt övergångsbestämmelserna till den nya lagen gäller ÄLOU för sådan upphandling som har påbörjats före ikraftträdandet. Eftersom upphandlingen påbörjades innan den 1 januari 2017 ska ÄLOU tillämpas i målet.

I mål om offentlig upphandling grundar rätten sin prövning på de omständigheter som sökanden åberopar och parterna får som huvudregel själva bära ansvaret för utredningen. I nu aktuellt mål är det Communication som har bevisbördan för att det finns grund för att ingripa mot upphandlingen, jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden i RÅ 2009 ref. 69 och HFD 2013 ref. 53.

I 1 kap. 9 § ÄLOU anges de allmänna principerna för upphandling. Till dessa hör bl.a. principen om likabehandling. Principerna ska iakttas vid varje beslut som fattas och inför varje åtgärd som vidtas i alla faser av en upphandling (se t.ex. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i HFD 2016 ref. 37 I och II). Med andra ord kan en upphandlande myndighet, även efter att tilldelningsbeslut meddelats, bryta mot likabehandlingsprincipen om ett anbud kvalificerat sig till utvärdering trots att anbudet inte uppfyller samtliga obligatoriska krav, jfr Kammarrätten i Göteborgs dom den 21 oktober 2014 i mål nr 1569-14 m.fl.

Förvaltningsrätten har först att pröva det som Communication anför om att Ricohs certifikat inte är giltigt och att offererad produkt inte uppfyller krav enligt ISO 11798:2000.

I p. 3.1, krav specifika för storformatsskrivare, i anbudsformuläret anges bl.a. ”skall uppfylla krav enligt ISO 11798:2000”. I anslutning till detta krav

finns en ja- och en nej-ruta. Vidare anges ”bifoga certifikat eller leverantörsförsäkran” som kommentar.

Det är ostridigt att Ricoh, genom att kryssa i ja-rutan, angett i anbudet att kravet är uppfyllt och att Ricoh bifogat ett certifikat. Enligt certifikatet är ett bläck med viss beteckning certifierat och uppfyller krav enligt ISO 11798:2000. Uppsala Vatten påstår att bläcket som certifikatet avser är det bläck som används i storformatsskrivaren MP CW2201SP och att Ricoh offererat den skrivaren. Förvaltningsrätten konstaterar att Communication inte åberopat något till stöd för sin uppgift om att certifikatet avser en annan maskin än MP CW2201SP. Med andra ord har Communication inte visat att Uppsala Vatten har fel och att certifikatet avser en annan skrivare än den Ricoh offererat.

Vidare framgår av certifikatet att det är utfärdat den 29 juni 2016 och att certifikatet är giltigt till och med den 4 september 2017. Det anges inte i p. 3.1 i anbudsföreläret vid vilken tidpunkt som certifikatet ska vara giltigt. Inte heller har framkommit att detta tydliggörs på annat ställe i förfrågningsunderlaget. Innebörden av p. 3.1 måste förstås som att kravet på ISO 11798:2000 måste vara uppfyllt senast vid anbudstidens utgång, jfr Kammarrätten i Jönköpings dom den 9 april 2013 i mål nr 3831-12.

Communication har inte anfört, än mindre visat, att certifikatet hade löpt ut vid anbudstidens utgång. Mot denna bakgrund har Communication inte visat att certifikatet är bristfälligt och att Ricohs offererade skrivare inte uppfyllde krav enligt ISO 11798:2000. Således saknas grund för att i denna del ingripa mot upphandlingen.

Förvaltningsrätten har kvar att pröva det som Communication anför om brister vad gäller skanning.

På s. 2 i anbudsformuläret anges bl.a. följande.

3. KRAV PÅ SAMTLIGA MODELLER AV SKRIVARE (SKALL KRAV)

	Ja	Nej	Kommentar (eventuell bilaga)
Skanning till e-post och utdelad mapp på nätverket i formaten TIFF, PNG, JPEG, PDF och PDF/A1	☐	☐	

Med hänsyn till hur p. 3 i anbudsformuläret är formulerad får det anses finnas ett obligatoriskt krav i upphandlingen på att samtliga offererade skrivare ska kunna skanna till e-post och utdelad mapp på nätverket i bl.a. PNG format. Det har inte gjorts gällande att det finns något krav i upphandlingen på att anbudsgivare ska styrka att kravet är uppfyllt. Vidare är det ostridigt att Ricoh, i sitt anbud, svarat ja på aktuellt krav.

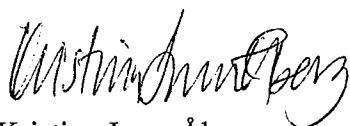
Communication anför att ingen av Ricohs offererade maskinmodeller kan skanna i filformatet PNG. Till stöd för detta åberopar Communication handlingar avseende skrivare. Förvaltningsrätten konstaterar att handlingarna ser ut som produktblad från Ricoh och att de beskriver olika skrivares egenskaper, bl.a. vilka filformat som stöds vid skanning. Uppsala Vatten medger att samtliga filformat inte listas i de handlingar som Communication hänvisar till, men att handlingarna inte bevisar att det aktuella kravet inte uppfylls. Uppsala Vatten har dock inte beskrivit varför handlingarna inte har sådan bevisverkan. Inte heller har Uppsala Vatten uttryckligen gjort gällande att Ricohs skrivare klarar av att skanna till e-post och mapp i formatet PNG.

Förvaltningsrätten anser att det inte framkommit anledning att betvivla riktigheten av och innehållet i Communications handlingar. Uppsala Vatten har inte heller kommenterat det som Communication uppger om att specifikationer på Ricohs offererade produkter finns med i handlingarna. Således får det anses vara riktigt att handlingarna avser skrivare som Ricoh offererat i upphandlingen.

Mot denna bakgrund finner förvaltningsrätten att Communication får anses ha visat att inte samtliga skrivare som Ricoh offererat uppfyller kravet på att skanna till e-post och utdelad mapp på nätverket i formatet PNG. Med andra ord uppfyller Ricohs anbud inte samtliga obligatoriska krav i upphandlingen och anbudet borde rätteligen ha förkastats. Detta innebär att Uppsala Vatten bröt mot principen om likabehandling i 1 kap. 9 § ÄLOU när Ricoh tilldelades kontraktet.

Av handlingarna i målet framgår att Ricohs anbud var det enda kvarstående anbudet i upphandlingen. Om anbudet hade förkastats skulle detta ha kunnat få till följd att upphandlingen behövde göras om. Vid en ny upphandling har leverantörer möjlighet att lämna anbud och en ny möjlighet att tilldelas kontrakt (jfr Kammarrätten i Göteborgs dom den 9 november 2017 i mål nr 4217-17 och EU-domstolens dom i C-100/12 Fastweb). Således riskerar Communication att lida skada av att Uppsala Vatten har tilldelat Ricoh kontraktet trots att Ricohs anbud rätteligen borde ha förkastats. Därmed finns det enligt 16 kap. 6 § ÄLOU grund för att ingripa mot upphandlingen. Eftersom det inte återstår något anbud som kan antas ska upphandlingen göras om. Ansökan om överprövning ska därför bifallas på sådant sätt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Kristina Jaros Åberg
rådman

Målet har beretts av föredragande juristen Anderz Eriksson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.